

01.06.2021

POL-2021-61706

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Hallinto- ja turvallisuusjaosto

VNS 4/2021 vp

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta**1 Taustaa**

Sisäisen turvallisuuden selonteossa arvioidaan Suomen sisäisen turvallisuuden tilaa ja siihen kohdistuvia kansallisia ja globaaleja muutosvoimia, sekä määritellään sisäisen turvallisuuden tavoitteet ja kehittämisen suunta vuoteen 2030 saakka.

2 Yleistä

Nykyisen turvallisuustoimintaympäristön nopeat muutokset edellyttävät jatkuvaa ja ympärivuorokautista kykyä varautua vaikeasti ennakoitaviin tilanteisiin. Poliisi reagoi toimintaympäristön muutoksiin ennakoimalla ja kohdistamalla toimenpiteet ja voimavarat turvallisuuden kannalta kriittisiin asioihin yhdessä muiden turvallisuusalan toimijoiden kanssa turvallisuusriskien analysointiin, tietojohtoisuuteen ja oikeaan tilannekuvaan perustuen.

Poliisin vaste ja kyky reagoida äkillisiin vakaviin tilanteisiin on verrannollinen kentällä olevien poliisien määrään. Lisäksi poliisin käytettävissä olevan kaluston, välineiden, taktisen osaamisen ja koulutuksen on vastattava tämän päivän turvallisuushäiriöiden ja toimintaympäristön vaatimuksiin kaikilta osin. Resurssien mahdollistamissa puitteissa painotetaan myös rikosten, järjestyshäiriöiden ja onnettomuuksien ennalta estämistä ja vähentämistä sekä palvelukyvyn ja näkyvyyden turvaamista.

3 Pääkaupungin erityistarpeet

Helsinki on maan hallinnon, talouselämän ja kulttuurin keskus. Elinkeino- ja yritystoiminta on keskittynyt pääkaupunkiseudulle. Helsinki toimii myös työelämän, matkailun, vapaa-ajanviihtelyn, liikenteen ja sivistystoimen keskuksena sekä kansallisten ja kansainvälisten ryhmien kohtaamispaikkana. Pääkaupungin toimintaympäristöön liittyvät muuttuvat tekijät vaikuttavat olennaisesti Helsingin poliisilaitoksen tehtäviin ja resurssitarpeisiin sekä edellyttävät toiminnan painottamista yhä voimakkaammin ennalta estävään toimintaan. Lisäksi Helsingin poliisilaitoksella on vastattavana muista paikallispoliisin yksiköistä poikkeavia valtakunnallisia ja alueellisia erityistehtäviä. Näiden velvoitteiden vuoksi Helsingin poliisilaitoksella on sellaisia erillistä resursointia vaativia erityistoimintoja, joita ei ole muissa poliisin yksiköissä.

4 Ennalta estävä toiminta

Helsingin poliisin toimintaympäristö on muuttunut viimeisten vuosien aikana nopeasti ja nopea muutos jatkuu edelleen. Helsingin väestömäärän ennustetaan kasvavan vuosittain noin 7 500 asukkaalla ollen vuonna 2025 700 000. Tällä hetkellä Helsingin väestöstä vieraskielisiä asukkaita on noin 16 prosenttia. Vuonna 2025 vieraskielisiä asukkaita arvioidaan olevan väestöstä jo noin 20 prosenttia.

Väestömäärässä ja -rakenteessa tapahtuvat muutokset asettavat haasteita myös poliisitoiminnalle. Toistaiseksi Helsingin asuinalueiden eriytyminen ei yleisesti ottaen ole jyrkkää, mutta mahdolliseen eriytymiseen liittyviä huolestuttavia merkkejä on silti näkyvissä. Helsingin kaupungin tilastoista ilmenee, että osalla Helsingin alueista ulkomaalaistaustaisen väestön kasvu on ollut nopeaa, osalla alueista ei puolestaan juurikaan ole tapahtunut muutoksia. Helsingissä on jo asuinalueita, joilla liki 40 prosenttia puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Poliisin ja kansalaisten välinen kanssakäyminen ja vuorovaikutus ovat tärkeitä kaikille osapuolille. Niiden kautta voidaan vahvistaa yhdenvertaisuuden toteutumista, edistää hyviä väestösuhteita sekä lisätä luottamusta poliisiin ja yhteiskuntaan laajemmin. Ennalta estävän poliisitoiminnan tavoitteena on Helsingin turvallisuuden ja koheesion lisääminen sekä rikosten ja yhteiskunnan kannalta haitallisen polarisaation sekä vastakkainasettelun vähentäminen.

Vuorovaikutuksen lisäämiseksi ja osana ennalta estävää toimintaa poliisilaitos toteuttaa lähiöissä aktiivisesti myös näkyvää poliisitoimintaa, jonka tavoitteena on, että poliisi on osa paikallista yhteisöä, poliisi tunnetaan ja häneen luotetaan. Toiminnan yhteydessä ylläpidetään vuorovaikutusta paikallisyhteisöjen kanssa ja lisätään poliisin tietoisuutta asuinalueiden tapahtumista.

Nuorten väkivalta ja jengiytyminen

Nuorten väkivalta ja jengiytyminen ovat puhuttaneet yhteiskunnassamme viime aikoina paljon. Ne ovat ilmiöitä, mitkä tulevat poliisin tietoon mm. poliisin ennalta estävän työn sekä hälytys- ja rikostutkintatehtävien kautta. Helsingin poliisilaitoksen näkemyksen mukaan valtaosalla helsinkiläisnuorista menee hyvin, mutta pieni osa nuorista oirehtii ja tekee rikoksia. Joidenkin kohdalla ongelmat ovat kasautuneet aiempaa enemmän, mikä näyttäytyy esimerkiksi väkivaltarikosten muodossa. Oirehtivista nuorista osa on ulkomaalaistaustaisia. Oirehtivia nuoria kuvaavia piirteitä ovat mm. syrjäytyminen, elämän näköalattomuus sekä peruskoulun koulunkäynnin keskeyttäminen ennen oppivelvollisuuden suorittamista.

Helsingissä on nähtävissä nuorten löyhää jengiytymistä. Porukoista puuttuvat kuitenkin esimerkiksi Tanskan ja Ruotsin nuorisojengien tapaan selkeät hierarkiat ja johto. Kehityssuunta on kuitenkin huolestuttava. Orastavaan ongelmaan on vielä tässä vaiheessa mahdollista puuttua ja ennalta estää epäsuotuisa kehityssuunta. Ennalta estävät toimenpiteet ovat sisäisen turvallisuuden

suuden ja kansantaloudellisten kustannusten kannalta huomattavasti parempia vaihtoehtoja kuin ongelmaan puuttuminen vasta sen päästyä valloilleen.

Helsingin poliisissa toimii ennalta estävän toiminnan toimintalinja, minkä tehtävänä on tehdä ennalta estävää työtä laaja-alaisesti yhteistyössä eri yhteistyökumppaniensa kanssa mm. nuorten rikosoirehdivinnan, väkivallan ja jengiytymisen torjumiseksi. Helsingin poliisilaitoksen rikostutkinnassa toimii tutkintaryhmä, mikä tutkii nuorten rikosasiat keskitetysti. Helsingin poliisilaitos on kehittänyt ennalta estävää työtä koko ajan eteenpäin mm. toimintaprosesseja kehittämällä, yhteistyökumppanien välillä tapahtuvaa yhteistyötä tiivistämällä sekä henkilöstön osaamista kehittämällä. Samanaikaisesti Helsingin toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ovat lisänneet poliisin ennalta estävän työn vaatimuksia ja tarpeita. Laaja-alaisesta toiminnan kehittämistä huolimatta ennalta estävän työn haasteena ovat sen vähäiset resurssit. Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan ennalta estävään toimintaan tulisi allokoita nykyistä enemmän henkilöstöresursseja. Resurssilisäykset tulisi tapahtua nostamalla poliisilaitoksen henkilöstökehityksen määrää pysyvästi.

5 Terrorismin torjunta ja informaatiovaikuttaminen

Pääkaupungin symbolinen merkitys vakavan rikollisuuden iskukohteena on suuri. Erilaisten uhkien ennalta estämiseen ja tunnistamiseen liittyvän valmiuden tulee pääkaupunkiseudulla olla välittömästi toteutettava.

Helsingin poliisilaitoksen Rikostutkintayksikössä toimii uhkaryhmä, joka keskittyy vaaralliseksi arvioitujen uhkahenkilöiden käsittelyyn ja sitä kautta törkeiden väkivaltarikosten torjuntaan. Uhkahenkilöiden kohdalla pyritään löytämään ratkaisuja yhteistyössä ennalta estävän toiminnon kanssa.

Uhkaryhmällä on tällä hetkellä tarkemman selvityksen kohteena kymmeniä riskihenkilöiksi luokiteltuja henkilöitä. Suojelupoliisi on omassa arviossaan päättänyt siihen, että poliisilaitoksen toimialueella asuu tai oleskelee tällä hetkellä yli 100 seurannassa olevaa, huolta aiheuttavaa henkilöä. Tämä on valtakunnallisesti poikkeuksellisen suuri määrä.

Uhkien arvioinnin osalta tulee myös huomioida kansainväliset tapahtumat ja niiden vaikutus pääkaupungin turvallisuustilanteeseen.

Yhteiskunnan muutoksen osalta keskeistä on lisäksi huomioida informaatiovaikuttaminen osana terrorismin torjunnan työkaluvalikoimaa sekä uudenlaisiin terroriuhkiin varautuminen (kuten virtuaali- ja kyberuhkien mahdollinen painottaminen strategiassa). Huomionarvoista on myös yhteistoiminnan tehostaminen kolmannen sektorin osalta sekä näiden toimijoiden erityisosaamisen mahdollinen hyödyntäminen torjuntatyössä.

6 Rikostutkinta

Selonteon tavoitteiksi on asetettu, että poliisilla on kyky torjua kaikkea rikollisuutta tehokkaasti. Rikoksia paljastetaan ja selvitetään nykyistä enemmän muun muassa analyysitoimintaa kehittämällä. Vakavien henkeen ja tervey-

teen kohdistuvien sekä muiden yhteiskunnalliselta vaikutukseltaan merkittävien rikosten selvitystaso säilytetään korkeana ja tutkinta-aika kohtuullisena. Talous-, ympäristö ja huumausainerikosten torjunta ja rikoshyödyn takaisinsaanti sekä ihmiskaupan, viharikosten ja uhkailun sekä lapsiin kohdistuvien rikosten, erityisesti seksuaalirikosten, paljastaminen ovat tärkeitä prioriteetteja. Rikosasioiden käsittelyä nopeutetaan varmistamalla parempi yhteistyö syyttäjän ja poliisien kesken.

Helsingin poliisin tietoon on tullut viimeisen viiden vuoden aikana keskimäärin noin 68 500 rikoslakirikosta (pl. liikenne). Poliisin tietoon tulleiden rikoslakirikosten (pl. liikenne) määrä on kehittynyt epäsuotuisasti vuodesta 2019 lukien. Rikoslakirikosten (pl. liikenne) selvitystaso on vaihdellut vuosien 2020-2016 välisenä aikana 38,5-45,2 prosentin välillä. Selvitystaso vaihtelee rikoslajeittain ja -tyypeittäin ja -nimikkeittäin suuresti. Mainittakoon, että vakavat rikokset on kyetty selvittämään tuloksellisesti. Suurimmat haasteet koskevat tavanomaisten rikosten selvittämistä, mikä on myös valtakunnallinen tilanne.

Poliisin strategiassa on tehty valintoja sen osalta minkälaisen rikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen ja tutkintaan panostetaan. Nämä linjaukset ohjaavat myös Helsingin poliisilaitoksen toimintaa. Valinnat vaikuttavat poliisin tuloksellisuustekijöihin kuten esimerkiksi selvitystasoihin. Toimintaympäristön muutos yhdistettynä poliisin resursseihin on pakottanut ja pakottaa aiempaa enemmän priorisointiin. Painopisteinä ovat uusien uhkien torjunta, sekä ydintehtävinä kiireellisten hälytystehtävien ja vakavimpien rikosasioiden hoito. Lisäksi poliisin tehtäväkenttä on viimeisen viiden vuoden aikana pysyvästi monimutkaistunut ja laajentunut, samalla osaamisen vaatimustaso on moninkertaistunut. Rikosten luonne on myös muuttunut.

Yleisesti ottaen rikosten selvittäminen on vaikeutunut ja vaikeutuu edelleen. Tämä johtuu mm. toimintaympäristön monimutkaistumisesta, rikollisuuden kansainvälistymisestä sekä sen järjestäytyneisyydestä ja prosessin muotovaatimusten kasvamisesta. Teknologinen kehitys on luonut rikosten tekijöille uusia rikosentekomahdollisuuksia ja tekotapoja. Rikosten määrä poliisin henkilöstömäärään ja sen pakottamiin priorisointitarpeisiin suhteutettuna yksinkertaisesti niin suuri, että se vaikuttaa osaltaan rikosten selvittämisen määrään ja tutkinnan keston.

Yhtenä keskeisenä rikostutkinnan haasteena on iso juttumassa. Monien kehittämistoimien jälkeenkin tutkinnassa on selvä resurssitarve. Toimintaympäristön muutokset eivät näy poliisien resursseissa. Poliisin määrän vähäisyys johtaa poliisitoiminnan jälkijättöisyyteen, vaikka tämän päivän toimintaympäristö edellyttää vahvasti ennalta estävää toimintaa ollakseen tehokasta. Uudet ilmiöt ja uhat aiheuttavat hyvin etupainotteisen toiminnan vaatimuksen, jolloin joudutaan jatkuvasti tasapainottelemaan olemassa olevien juttujen tutkinnan ja ennalta estävän toiminnan välillä.

Rikosasioiden käsittelyn nopeus koskee koko rikosketjua. Rikosprosessin ja oikeudenkäynnin joutuisuus on keskeinen osa toimivaa rikosoikeudellista järjestelmää. Rikosketjun tulee olla tehokas esitutkintaviranomaisen suorittamasta esitutkinnasta aina lainvoimaiseen tuomioon ja rangaistuksen täytäntöönpanoon saakka. Rikosketjun toimivuutta vuonna 2019 arvioinut pro-

fessori Tolvanen totesi loppuraportissaan, että rikosprosessin sujuvoittamiseksi on jo tehty monia toimenpiteitä sekä lainsäädännön että käytännön tasolla. Rikosketjun toimivuutta voidaan kuitenkin edistää edelleen lisäämällä mm. poliisin ja syyttäjän välistä yhteistyötä, edistämällä sovittelutoimintaa ja tietoteknisiä ratkaisuja. Raportissa nostettiin esille myös poliisin ja muiden rikosketjussa olevien viranomaisten henkilöstöresurssien niukkuus, mikä heijastuu eittämättä rikosketjun sujuvuuteen ja nopeuteen.

Poliisitoiminnan laajoista kehittämistoimista huolimatta rikostutkinnan resurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät rikostutkinnan tehtäväänsä ja toimintaympäristössä alati tapahtuviin muutoksiin peilattuna. Vakavien ja priorisoitujen rikosten esitutkinta kyetään suorittamaan kohtalaisen hyvällä tasolla, mutta tavanomaisten rikosten tutkinnassa on isoja haasteita. Tavanomaiset rikokset koskettavat usein tavallista kansalaista. Tavanomaisten rikosten heikko selvitystaso saattaa heijastua pitkällä aikajänteellä kansalaisten luottamukseen poliisiin. Tutkimusten mukaan luottamus poliisiin syntyy osittain kahden tekijän yhteisvaikutuksesta - hyvästä poliisityöstä ja turvallisesta yhteiskunnasta.

Koko poliisihallinnon tasolla digitalisaation, robotiikan ja automatisaation kehittämiseen tulee allokoida myös kehittämisrahaa, koska näiden pohjalta kehitettyjen innovaatioiden ja ratkaisujen pohjalta poliisin toimintaa kyetään tehostamaan ja vapautunutta henkilöstöresurssia voidaan kohdentaa strategisesti tärkeisiin tehtäväalueisiin.

7 Järjestäytynyt rikollisuus

Europolin mukaan vakava ja järjestäytynyt rikollisuus on edelleen avainuhka EU:n sisäiselle turvallisuudelle. Vakava ja järjestäytynyt rikollisuus vaikuttavat yhteiskunnan kaikkiin kerroksiin. Sillä on suora vaikutus ihmisten päivittäiseen elämään, se heikentää taloutta, oikeusvaltioperiaatetta ja valtion instituutioita. Järjestäytyneen rikollisuuden toimiala ulottuu lähes kaikenlaiseen rikollisuuteen.

Suomessa toimii noin 70 pysyvää järjestäytyneen rikollisuuden ryhmää, joissa on yhteensä noin 750 jäsentä. Valtaosa ryhmistä on tunnuksellisten rikollisjengien osastoja, joista suurin osa on niin sanottuja moottoripyöräjengejä. Suunnitelmallinen ja järjestäytynyt rikollisuus muodostuu tilanteen mukaan joustavista verkostoista, joihin kuuluu yhä enemmän uusia tahoja ja joka on suurelta osin rajat ylittävää järjestäytyntä rikollisuutta. Viranomaistoiminnassa näkyy tekijöiden pyrkimykset päästä osaksi laillisia yhteiskuntarakenteita, vaikka ryhmien jäsenmäärä on toistaiseksi pysynyt Suomessa verrattain pienenä eikä järjestäytynyt rikollisuus näkyvästi vaikuta ihmisten arjen turvallisuuteen.

Helsinkiin on keskittynyt keskimääräistä enemmän vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta. Helsingin poliisilaitos tutkii vuosittain noin 25-30 % poliisin tietoon tulleesta järjestäytyneestä rikollisuudesta. Helsingissä tutkittavilla rikosasioilla on vaikutusta myös valtakunnalliseen turvallisuus- ja rikos-tilanteeseen. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta, paljastaminen ja tutkinta sitovat paljon voimavaroja. Työtä tehdään yhteistyössä sekä kansal-

listen että kansainvälisten esitutkintaviranomaisten kanssa. Helsingissä järjestäytyneen rikollisuuden toimialaan kuuluvat mm. huumausaine-, väkivalta-, omaisuus- ja talousrikollisuus.

Helsingissä tapahtuva huumekauppa on kansainvälistä ja ulkomaalaista alkuperää olevien rikollisryhmien käsissä. Tällaiset rikollisryhmät koostuvat usein samaa etnistä alkuperää olevista ammattirikollisista, joilla on taustansa vuoksi kovat kansainväliset yhteydet ympäri Euroopan. Osa ryhmien jäsenistä asuu pääkaupunkiseudulla ja osa taas käy Suomessa ainoastaan hoitamassa huumeiden maahantuontiin ja levittämiseen liittyviä toimia. Suomessa toimivilla ulkomaisilla rikollisryhmillä ja heidän kansainvälisillä kontakteillaan on hallussaan koko huumekauppaan liittyvä ketju aina huumeiden hankkimisesta ja salakuljettamisesta niiden vastaanottamiseen ja levittämiseen asti. Kantasuomalaisen osuus tulee rikostutkinnassa vastaan usein ensimmäisen kerran vasta käyttäjäportaassa. Perinteisesti järjestäytyneeseen rikollisuuteen yhdistettävät liivijengit ovat kokonaan näiden ryhmien ulkopuolella. Huumeiden myynnistä saatu rikoshyöty kuljetetaan Suomesta ulkomaille. Huumekauppa ja väkivalta nivoutuvat tiiviisti yhteen ja törkeitä huumausainerikoksia tutkittaessa paljastuu usein myös vakavia väkivaltarikoksia, kiristyksiä ja ampuma-aserikoksia. Huumekauppa on monesti motiivina muihin vakaviin rikoksiin.

Huumausaineiden kauppa on siirtynyt suurelta osin nettiin, mikä on helpottanut huumausaineiden saatavuutta ja hankintaa huomattavasti.

Korona ja sen torjumiseksi asetetut rajoitukset ovat vaikuttaneet rajat ylittävään rikollisuuteen. Tavanomaiset varkaussarjat ovat selkeästi vähentyneet, koska rikollisryhmät eivät ole päässeet rajoitusten takia maahan. Varkaussarjat ovat korvaantuneet osittain ulkomailta käsin johdetuilla ammattimaisilla petossarjoilla. Koronarajoitusten poistuttua on oletettavissa, että ulkomaisten rikollisryhmien anastussarjat alkavat uudelleen.

Ulkomailta johdetut ammattimaiset petosrikokset toteutetaan tietoverkkojen välityksellä. Tyypillinen tekotapa on esimerkiksi pankkitunnuksien kalaste-luoperaatio, missä rikoksesta epäillyt huijaavat suomalaisilta suuria määriä pankkitunnuksia, joilla haetaan henkilöiden nimiin pikavippeja. Rahat ohjataan bulvaanileille, minkä jälkeen ne nostetaan automaattista jossain toisessa maassa. Organisaation yläpää toimii ulkomailta ja Suomessa käyvät lähinnä alatasen toimijat ja bulvaanit. Tämän tyyppisten rikosten tutkinta on vaativaa ja pitkäkestoista. Rikolliset saavat niistä merkittäviä rikoshyötyjä. Moni kansainvälinen rikollisryhmä on siirtynyt perinteisestä rajat ylittävästä rikollisuudesta petosrikollisuuteen.

Tietoverkkorikosten ja tietoverkkoavusteisten rikosten määrät ovat jatkaneet kasvua. Tieto on usein salattua, joka vaikeuttaa merkittävästi rikosten tutkintaa. Tietoverkkorikostutkinnan kuluessa poliisi takavarikoi ja käsittelee usein erittäin suurta määrää tietoa ja tutkinnan kannalta ratkaisevien tietojen etsiminen suuresta määrästä dataa on toisinaan kuin etsisi neulaa heinäsuovasta. Tällainen työ sitoo henkilöresursseja pitkään, edellyttää asiantuntevaa ja koulutettua henkilöstöä ja työhön sopivia laitteita ja ohjelmia. Nettipetosten määrä on myös kasvanut voimakkaasti ja näiden tutkintaa saattaa vaikeuttaa se, että tietoa on hankittava ulkomailta ja tekijän ollessa ulkomailta tiedonhankinta vaatii poliisin resursseja ja on aikaa vievää.

Selonteossa on nostettu esille ihmiskaupparikosten torjunnan merkitys ja tärkeys. Helsingin poliisilaitoksessa aloitti kuluva vuoden alussa ihmis-kaupparikoksiin perehtynyt tutkintaryhmä. Tutkintaryhmän tehtävänä on tutkia valtakunnallista, usean poliisilaitoksen alueelliset rajat ylittävää, organisoitua, ammattimaista tai muutoin laajamittaista ihmiskaupparikollisuutta. Tutkintaryhmän tehtäviin kuuluu ottaa tutkittavakseen paljastamansa valtakunnalliset epäillyt ihmiskaupparikokset sekä mahdolliset muut ihmiskaupparikokset.

Tutkintaryhmän rahoitus on kuluva vuoden mittainen, mitä voidaan pitää ongelmallisena ihmiskaupparikosten torjunnan, paljastamisen ja tutkinnan jatkuvuuden kannalta. Poliisilaitoksen näkemyksen tutkintaryhmän nykyinen resurssivahvuus tulisi olla osana poliisilaitoksen peruskehystä. Tämä edistäisi ihmiskaupparikosten torjunnan ja tutkinnan tuloksellisuutta ja jatkuvuutta.

8 Lopuksi

Helsingin poliisin ennalta estävä työ on tärkeässä asemassa lasten ja nuorten syrjäytymisen, rikollisuuden, jengiytymisen ehkäisyssä. Syrjäytymiseen vaikuttavat useat tekijät. Esimerkiksi kiusaaminen monessa eri muodossa aiheuttaa vahinkoa herkässä iässä olevan nuoren elämässä. Rikoskäyttäytyminen ja jengiytyminen painottuvat myös vahvasti nuoruuteen. Kuitenkin vain pieni osa nuorista oirehtii ja tekee rikoksia. Helsingin poliisi on kehittänyt ennalta estävää työtä pitkäjänteisesti moniammatilliseen ja sidosryhmäyhteistyöhön tukeutuen. Laaja-alaisesta toiminnan kehittämistä huolimatta ennalta estävän työn haasteena ovat sen niukat resurssit työtehtävien laajuuteen ja määrään nähden.

Pääkaupungin symbolinen merkitys vakavan rikollisuuden iskukohteena on suuri. Erilaisten uhkien ennalta estämiseen ja tunnistamiseen liittyvän valmiuden tulee olla pääkaupunkiseudulla korkealla tasolla. Helsingin poliisilaitoksen uhkaryhmä on perehtynyt vaaralliseksi arvioitujen uhkahenkilöiden käsittelyyn ja sitä kautta törkeiden väkivaltarikosten torjuntaan. Uhkahenkilöiden tunnistamista tehdään moniviranomaisyhteistyönä, jolla tuetaan terrorismin ennalta ehkäisyä ja torjuntaa. Helsingin poliisilaitoksen terrorismia paljastavan, estävän ja operatiivisen vasteen suorituskykyä on kehitetty kauttaaltaan ja yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Terrorismin ja vakavien väkivaltarikosten torjuntaa sekä siihen liittyvää poliisin operatiivista suorituskykyä tulee kuitenkin kehittää jatkuvasti eteenpäin.

Rikosten selvittäminen on vaikeutunut ja vaikeutuu edelleen, mikä johtuu mm. poliisin niukoista voimavaroista, toimintaympäristön monimutkaistumisesta, teknologian kehitymisestä, rikollisuuden kansainvälistymisestä sekä sen järjestäytyneisyydestä. Vakava ja järjestäytynyt rikollisuus on eri muodoissaan vakava uhka myös Suomelle. Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden toimintakyky perustuu mm. laajoihin ja toimiviin kansainvälisiin verkostoihin, rikollisella toiminnalla saatujen hyötyjen tehokkaaseen piilottamiseen sekä laillisten liiketoimintarakenteiden hyödyntämiseen. Helsinkiin keskittyy keskimääräistä enemmän vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta, minkä torjunta, paljastaminen ja tutkinta sitovat huomattavan paljon voimavaroja. Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan tulisi kohdentaa

jatkossa huomattavasti enemmän voimavaroja, jotta sen epäsuotuisa kehityssuunta Helsingissä ja Suomessa kyettäisiin katkaisemaan ajoissa.

Helsingin poliisilaitoksen näkemyksen mukaan sisäisen turvallisuuden selonteossa painotetut asiat - ennalta estävä toiminta sekä terrorismin-, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntatyö, ovat niitä asiakokonaisuuksia, joita tulee kehittää edelleen myös poliisilaitoksen toiminnassa. Toiminnan tehokkuuden, laadukkuuden ja vaikuttavuuden edistäminen edellyttävät kuitenkin mm. nykyistä laajempia voimavaroja sekä henkilöstön osaamisen ja teknologian kehittämistä.

Poliisikomentaja

Lasse Aapio

Rikosylitarkastaja

Juha Laaksonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.06.2021 klo 11:42. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.